

Regionalna Izba Obrachunkowa w Poznaniu

ul. Zielona 8, 61-851 Poznań

tel.: 85 95 710; fax: 85 31 332; e-mail: poznan@rio.gov.pl

adres do korespondencji: skrytka pocztowa nr 223; 60-967 Poznań 9

Poznań, dnia 22 marca 2019 r.

WA-0280/17/2019

Pan
Maksymilian Ptak
Burmistrz Miasta i Gminy
Grabów nad Prosną

W związku z wnioskiem doręczonym w dniu 8 marca 2019 r. do Zespołu Zamiejscowego w Kaliszu dotyczącym ponoszenia wydatków na zakup artykułów spożywczych lub usługi cateringowej, Regionalna Izba Obrachunkowa w Poznaniu wyjaśnia, co następuje.

Zgodnie z art. 216 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077, z późn. zm.) wydatki budżetu jednostki samorządu terytorialnego są przeznaczone na realizację zadań określonych w odrębnych przepisach, a w szczególności na:

- 1) **zadania własne jednostek samorządu terytorialnego;**
- 2) zadania z zakresu administracji rządowej i inne zadania zlecone ustawami jednostkom samorządu terytorialnego;
- 3) zadania przejęte przez jednostki samorządu terytorialnego do realizacji w drodze umowy lub porozumienia;
- 4) zadania realizowane wspólnie z innymi jednostkami samorządu terytorialnego;
- 5) pomoc rzeczową lub finansową dla innych jednostek samorządu terytorialnego, określoną odrębną uchwałą przez organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego;
- 6) programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3.

Stosownie do art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 506) do zadań własnych gminy należy zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty. Wśród otwartego katalogu tych zadań wskazany przepis wymienia sprawy m.in. wspierania i upowszechniania idei samorządowej, w tym tworzenia warunków do działania i rozwoju jednostek pomocniczych i wdrażania programów pobudzania aktywności obywatelskiej, promocji gminy, współpracy i działalności na rzecz organizacji pozarządowych

oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2018 r. poz. 450, z późn. zm.) – pkt 17-19.

Tak więc, aby można było uznać wydatki, o których mowa we wniosku, za zgodne z prawem, należy wykazać przede wszystkim związek wydatku z zakresem zadań gminy. M. Augustyniak w Komentarzu do art. 7 (LEX) odnosząc się do zbiorowych potrzeb wspólnoty przez zwrot ich „zaspokajanie” rozumie wszystkie formy prawne, którymi może się posłużyć gmina i które zostały jej prawem przyznane w celu realizacji zadań. Owo zaspokajanie jest nakierowane na zbiorowe potrzeby wspólnoty. Opierając się na potocznym znaczeniu słowa „zbiorowy” (odnoszący się do zbioru, do pewnej grupy ludzi lub rzeczy; złożony z wielu jednostek; gromadny, kolektywny) można stwierdzić, że chodzi o realizację takich potrzeb, które powstają poprzez zsumowanie indywidualnych potrzeb ludzi mieszkających na danym terenie.

Przedsięwzięcia wskazane we wniosku, tj.:

- przeprowadzenie szkoleń dla sołtysów z zakresu praw i obowiązków organu wykonawczego w sołectwie,
- zorganizowanie forum przedsiębiorczości w celu promocji gminy, czy też
- podjęcie współpracy z różnymi grupami społecznymi z intencją poszerzenia zakresu zadań realizowanych w porozumieniu z samorządem,

wpisują się w katalog zadań własnych gminy. Niewątpliwie znajomość prawa przy wykonywaniu obowiązków sołtysa wpływa na realizację zadań mu przypisanych w społeczności sołectwa, służy wspieraniu i upowszechnianiu idei samorządowej, w tym tworzeniu warunków do działania i rozwoju jednostek pomocniczych, przekładając się na prawidłowe funkcjonowanie gminy. Drogą do pozyskania wiedzy są przede wszystkim szkolenia. Także promocja gminy mająca na celu przyciągnięcie przedsiębiorców łączy się z jej rozwojem, lepszą sytuacją finansową i większymi możliwościami wykonywania zadań. A współpraca i działalność na rzecz organizacji pozarządowych jest zadaniem gminy wymienionym wprost w art. 7 ust. 1 pkt 19 ustawy o samorządzie gminnym.

W myśl art. 44 ust. 2 ustawy o finansach publicznych jednostki sektora finansów publicznych dokonują wydatków zgodnie z przepisami dotyczącymi poszczególnych rodzajów wydatków. Musi więc istnieć **merytoryczna podstawa prawna** do dokonania wydatku. Żadne przepisy nie dopuszczają wprost poniesienia wydatku z budżetu gminy na zakup artykułów żywnościowych lub usług gastronomicznych podczas przedsięwzięć, o których mowa we wniosku. Do rozważenia pozostaje tym samym niezbędność dokonania w ramach każdego zadania takiego wydatku i związek tego wydatku z konkretnym zadaniem w danych

okolicznościach. Dla przykładu można wskazać, że uzasadnieniem dla takiego wydatku będzie sytuacja, gdy przewiduje się szkolenie dla sołtysów trwające w dłuższym czasie obejmującym pory kilku posiłków. Taki poczęstunek jest wymuszony warunkami realizacji przedsięwzięcia.

Dokonując wydatku należy ponadto przestrzegać reguł, o których mowa w art. 44 ust. 3 pkt 1 ustawy o finansach publicznych, a mianowicie wydatki publiczne powinny być dokonywane w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasad:

- a) uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów,
- b) optymalnego doboru metod i środków służących osiągnięciu założonych celów.

Należy zauważyć, że jednostki samorządu terytorialnego przewidują w swoich budżetach wydatki na zakup usług cateringowych, czy też artykułów spożywczych przy okazji realizacji różnych zadań własnych. Regionalne izby obrachunkowe jako państwowe organy nadzoru i kontroli gospodarki finansowej m.in. jednostek samorządu terytorialnego zwracają uwagę na związek takiego wydatku z zadaniami jednostki (np. Uchwała Nr 3/22/2018 z dnia 27.04.2018 r. Składu Orzekającego RIO w Rzeszowie, spropczyce.pl/file/download/12380). Najwyższa Izba Kontroli także dopuszcza w określonych przypadkach wydatki z przeznaczeniem na zakup usług gastronomicznych (np. Wystąpienie pokontrolne z dnia 24.11.2011 r. skierowane do Burmistrza Grodziska Mazowieckiego, https://www.nik.gov.pl/.../pobierz,lwa~p_11_005_201110071050301317977430~id2..., w którym uwaga NIK dotyczy jedynie błędnej klasyfikacji wydatków tego typu jako niezwiązanych z działaniami promocyjnymi).

Stanowisko prezentowane przez Izbę nie stanowi wiążącej interpretacji prawa, a jedynie pogląd Izby w zakresie objętym pytaniem.

PREZES IZBY
Grodziska Mazowieckiego